

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích
Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: **Lexikografická analýza hesel z tematické oblasti „zvířata“
v tištěných a internetových slovnících**
Autorka práce: **Marcela Bulvová**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Předkládaná bakalářská práce se zabývá zajímavou tematikou: autorka zkoumá, zda a jakým způsobem jsou v různých slovnících zohledněny názvy zvířat. Po obligátním teoretickém úvodu, spočívajícím v představení různých druhů slovníků přistupuje diplomandka k vlastní analýze a dospívá k zajímavým závěrům.

Teoretická část práce takového zaměření obsahuje logicky výklad o slovnících, jejich typech, mikrostruktuře a makrostruktuře. Autorka přitom vychází z relevantní literatury, české i zahraniční, kterou řádně cituje a vhodně kombinuje. Zajímavou pasáží je přehled historie španělské lexikografie, ve kterém oceňuji stručnost a zároveň neopominutí základních skutečností (kapitola 1.6). Následuje představení konkrétních slovníků, nejprve Španělské královské akademie, poté dalších (Moliner, Vox, Salamanca, Seco, Larousse). K této části práce nemám otázek ani připomínek.

Praktickou část zahajuje stručný úvod pojednávající o názvosloví a systematickém třídění živočichů. Vzorek analýzy tvoří 50 názvů ptáků, které autorka vybírá z publikace *Enciclopedia ilustrada de los animales*, tedy publikace velice podrobným způsobem zpracovávající živočišné druhy a jejich nomenklaturu. Zde bych měla první dotaz: zajímalo by mě, jaký byl záměr této volby? Očekávala autorka, že takto podrobná klasifikace bude stejnou měrou reflektována ve slovnících, byť specializovaných, jakým je konzultovaný Vedralův *Španělsko-český přírodovědný slovník*?

Kromě zmíněného slovníku autorka pracuje rovněž se slovníkem Dubského (*Velký španělsko-český slovník*), elektronickým *Lexicon 5* (Lingea) a výkladovým *Diccionario Salamanca de la lengua española*, ve kterých porovnává jak výskyt, tak možnosti překladu. V této perspektivě mi není jasná role španělského výkladového slovníku: mohla by autorka blíže objasnit, za jakým účelem zvolila právě výkladový slovník? Šlo v její analýze pouze o překlady, nebo prostě o výskyt lematu ve slovníku? Dále, pokud autorka porovnává výskyt, je relevantní srovnávat Vedralův specializovaný slovník s obecným slovníkem Dubského?

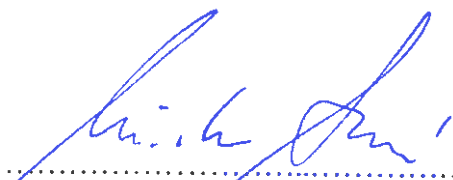
Co se týče samotné analýzy, mohu konstatovat, že autorka se zhostila svého úkolu nadmíru pečlivě. Každý název je vyhledán ve zmíněných slovnících a okomentován. Oceňuji pracnost takového postupu. K některým nálezům mám doplňující otázky: Zamyslela se autorka, proč je u některých španělských názvů uvedeno více názvů v češtině, a to i v případech, že označují jiné druhy? Mám na mysli například *águila real* – u Vedrala jako *káně orlí, orel okrový, orel skalní*, kdy podle latinské nomenklatury je odpovídajícím ekvivalentem *águila real* pouze *orel skalní* (obojí jako *aquilla chrysaetos*); orel okrový (dříve též *stepní*) nese latinský název *aquilla rapax* (ve španělštině by tak odpovídal názvu *águila rapaz*); káně orlí nese latinský název *geranotaetus melanoleucus*. Co v této souvislosti soudí autorka o „věrohodnosti“ slovníků? Jakou roli zde sehrávají nomenklaturní databáze či internetové encyklopedie (třeba i wikipedie)? A konečně,

dochází-li k polysémii/homonymii, jakou roli při práci překladatele budou hrát diatopické faktory?

Práci ukončuje závěr, v němž autorka shrnuje, k čemu dospěla, a přidává své postřehy. Mimo jiné doporučuje slovníky s latinskými názvy, což ostatně je nakonec jediné řešení pro desambiguaci – které slovníky by autorka doporučila konkrétně? Správným sledávám autorčino vyvození, že v uměleckém překladu dochází ke zobecňování či zaměňování druhů, což autorka systematicky ověřovala v Trequ. Ostatně pozorování překladatelských řešení sice nebylo cílem této práce, nicméně by bylo zajímavé sledovat různá řešení, zejména u živočichů (živočišných druhů) exotických.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že Marcela Bulvová plnou měrou naplnila zadání a dospěla k cíli minuciózní, pečlivou prací. Přestože se domnívám, že množství zpracovaného vzorku by autorce dovolilo vyslovit více konkrétnějších závěrů, konstatuji, že Marcela Bulvová prokázala schopnost koncepční práce spočívající ve vytyčení cíle a metody, jak tohoto cíle dosáhnout, a na základě svých analýz dospět k relevantním závěrům. Rovněž se domnívám, že její práce splňuje nároky kladené na tento typ kvalifikačních prací, pročež tuto práci **doporučuji k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **výborně** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 29. srpna 2018.

.....
doc., Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.